

STORTINGET

Representantforslag 146 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Nicholas Wilkinson, Karin Andersen og Lars Haltbrekken

Dokument 8:146 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Nicholas Wilkinson, Karin Andersen og Lars Haltbrekken om et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper for å minimere smitte og styrke folkehelsen

Til Stortinget

Bakgrunn

Et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper vil minimere smitte og styrke folkehelsen og bør derfor innføres.

Til tross for bred politisk oppslutning om et vaksinasjonsprogram for voksne er det ikke innført. Folkehelseinstituttet anbefaler vaksinasjonsprogram for voksne, blant annet omtalt i rapporten «Vaksinasjonsprogram for voksne og personer i spesielt utsatte grupper». En samlet helse- og omsorgskomiteé skrev i en merknad om vaksineringsprogram for voksne i Innst. 369 S (2018–2019):

«Komiteen viser til at vaksiner er et viktig tiltak for å beskytte befolkningen mot spredning av smittsom sykdom. Komiteen viser til at i Folkehelseinstituttets innspill til Folkehelsemeldingen trekkes det frem at voksevakinasjonsprogram blant annet vil kunne bidra til bedre forebygging og forhindring av sykdom hos eldre, lavere belastning på kommunal helsetjeneste i mindre sentrale strøk og lavere belastning på spesialisthelsetjenesten, samt færre sykehusinnleggelser. Komiteen mener at det offentliges vaksinasjonsprogram må videreutvikles i takt med ny kunnskap, herunder tiltak for økt oppslutning.»

Et vaksineringsprogram med gratis vaksine for voksne vil bidra til å redusere helseulikheter, gi bedre helse for alle og gi færre sykedager.

Et vaksineringsprogram for voksne må selvsagt være et tilbud, ikke et påbud. Vaksine er, og skal være, frivillig i Norge.

Oppfriskningsdose mot difteri, stivkrampe, kikhoste og polio

Barn får vaksine mot difteri, stivkrampe, kikhoste og polio gjennom barnevaksinasjonsprogrammet. Siden effekten av disse vaksinene ikke varer livet ut, trengs en oppfriskningsdose hos voksne.

Mange vet ikke at de må ta en oppfriskningsdose, siden de ikke har fått god og systematisk informasjon og heller ikke blir innkalt.

I tillegg til at det kreves eget initiativ for å ta en oppfriskningsdose, koster det penger. Det fører til at færre tar vaksinene. Målet er at de fleste tar oppfriskningsvaksine. Da bør den være gratis.

En gjennomvaksinert befolkning vil gi bedre flokkimmunitet og minimere smitte av disse sykdommene. En immun befolkning vil også minske smitten av andre sykdommer, siden syke personer er mer mottakelige for annen smitte.

Pneumokokkvaksine

Det finnes mange ulike typer av pneumokokkbakterien. Flere av disse kan gi sykdom hos mennesker, oftest lungebetennelse, bihulebetennelse og mellomørebetennelse.

Barn har fått pneumokokkvaksine fra 2006. De som ikke har fått vaksinen, burde også få tilbud om det. De som er eldre, har vanligvis svakere immunforsvar og med det enda større behov for vaksiner. Forslagsstiller-

ne foreslår oppfriskningsdose for dem som har fått vaksinen før, og et system for at alle kan få gratis pneumokokkvaksine. Hvis andre partier ikke vil innføre et system for at alle kan få gratis pneumokokkvaksine, foreslår forslagsstillerne et system for bare de eldre over 65 år.

Influensavaksine

En gjennomvaksinert befolkning vil minimere smitten. Forslagsstillerne foreslår at influensavaksinen blir gratis for alle. Noen får gratis influensavaksine fra jobben sin. Sosialistisk Venstreparti mener at alle skal få samme gode muligheter.

Gratis vaksine for voksne som ikke har tatt de vanlige vaksinene før

Ikke alle har fått grunnvaksinasjon i vaksinasjonsprogrammet for barn. Foreldre kan bestemme at barna ikke får vaksinene. Derfor bør voksne få god informasjon og tilbud om å få vaksinene de ikke fikk da de var barn. Disse sykdommene kan bli livstruende eller gi alvorlige følgeskader. Voksne bør få god informasjon og et tilbud og en mulighet til selv å bestemme om de vil ta vaksiner de ikke har fått som barn, gratis.

Flere av disse voksne har ikke fått balansert informasjon om vaksiner. Forslagsstillerne mener at disse unge voksne, når de er myndige, skal få god informasjon om vaksiner, slik at de kan bestemme, på egen hånd, om de vil ta vaksinene de ikke har fått, eller ikke.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om innføring av et program for oppfriskningsdose av de vaksiner dette er aktuelt for. Blant annet bør det ses på difteri, stivkrampe, kikhoste og polio. Forslaget må inneholde en plan for innkalling og sikre at alle deler av vaksineringen er gratis for dem det gjelder.
2. Stortinget ber regjeringen fremme et forslag om innføring av et program med tilbud om grunnvaksine for alle voksne som ikke har fått alle vaksinene i barnevaksinasjonsprogrammet. Programmet må inneholde en plan for innkalling og sikre at alle deler av vaksineringen er gratis.
3. Stortinget ber regjeringen gå igjennom vaksiner som er innført i barnevaksinasjonsprogrammet i løpet av de senere årene, som for eksempel pneumokokkvaksinen, og fremme et forslag om et program med oppfriskningsdose mot pneumokokker. Vaksinene og møter med helsepersonell skal være gratis. Alle som trenger en oppfriskningsdose, skal få en innkalling. Det bes om en særskilt vurdering av personer over 65 år.
4. Stortinget ber regjeringen fremme et forslag om å tilby gratis influensavaksine for alle.

19. juni 2020

Nicholas Wilkinson

Karin Andersen

Lars Haltbrekken